

महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन

२०७७

लुडग्री गाउँपालिका, रोल्पा

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षक कार्यालय
Office of the Auditor General
सामाजिक संवा विभाग
महानिर्देशनालय

Phone : 4258174
4266034
4255707
A.G.Fax : 977-1-4268309
Fax : 977-1-4262798
Post Box : 13328
बवरमहल, काठमाण्डौ, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

प्रदेश नं. ५, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय

पत्र संख्या: २०७६/७७
च.नं १९

मिति: २०७७/३/२८

श्री अध्यक्षज्यू,
लुड्गी गाउँपालिका,
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, रोल्पा ।

विषय:- लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम त्यस कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) बमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ प्रयोजनको लागि अनुरोध छ ।

महानिर्देशनालय
(चन्द्रकान्त भण्डारी)
नायव महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको भनाई

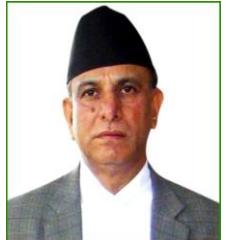
नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखापरीक्षण नियमितता, मितव्यिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यको आधारमा महालेखापरीक्षकबाट हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहको आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीयतह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र निकायसँग सम्बन्धित ऐन नियम समेतको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरूमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी र जवाफदेहिता एवं सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ति र उपयोग सम्बन्धमा प्रचलित कानूनको पालना भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रस्तुत गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भए पश्चात जारी प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । प्रतिवेदनमा दिएका सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहमा रहेको सीमित स्रोत साधनको उपयोग गरी विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा मितव्यिता, दक्षता र प्रभावकारिता हासिल गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । फलस्वरूप स्थानीय तहको कार्यसम्पादनमा जवाफदेहिता र पारदर्शिता प्रवर्द्धन हुने विश्वास लिइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट मूलतः स्थानीय तहमा प्राप्त हुने अनुदान, आन्तरिक आय र राजश्व वाँडफाँडको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आयतर्फ संकलन न्यून रहेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अवण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, वितरणमुखी खर्चको बाहुल्यता रहेको जस्ता प्रवृत्ति देखिएका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माण तर्फ योजना प्राथामिकीकरण नगरेको, साना तथा टुक्रे आयोजनाको छनौट गरेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, तोकिए बमोजिम जनसहभागिता नजुटेको, दीगो विकासका लक्ष्य अनुरूप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालिन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन् । स्थानीयतहको आन्तरिक व्यवस्थापन तर्फ आवश्यक शीपयुक्त जनशक्तिको कमी रहेको, सेवाप्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, श्रोत साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, संचालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, लेखांकन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको छ । साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ । गतविगतमा लेखापरीक्षणबाट औल्याएका व्यहोराहरू सुधार तथा बेरुजू उपर अपेक्षित रूपमा आवश्यक कारबाही भए गरेको समेत देखिएन् ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बावजुद यथासम्भव स्थानीयतहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भै लेखापरीक्षण गर्ने प्रयास गरिएको थियो । लेखापरीक्षणको क्रममा स्थानीयतहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधार हुने, भौतिकपूर्वाधार र सेवाप्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । आगामी दिनमा समेत यस्तै सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

(टकमणि शमा, दगाल)
महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षण कार्यालय
Office of the Inspector General
संस्था परीक्षकको कार्यालय
सामाजिक सेवा बिभाग
नेपाल
२०१६

Phone : 4258174
4266034
4255707
A.G.Fax : 977-1-4268309
Fax : 977-1-4262798
Post Box : 13328
बवरमहल, काठमाण्डौ, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

प्रदेश नं. ५, कर्णाली र सुदूरपश्चिम लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय

मिति: २०७७।३।२८

पत्र संख्या : २०७५।७६

च.नं. : १९

श्री अध्यक्षज्यू
लुग्री गाउपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, रोल्पा ।

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

कैफियत सहितको राय

हामीले लुग्री गाउपालिका, आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को वित्तीय विवरण र त्यससंग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेश भएको २०७६ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को वित्तीय विवरण र त्यससंग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसंग सम्बन्धित प्रचलित कानुन बमोजिम सारभूत रूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. पालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।

२. लेखापरीक्षणबाट रु. ३४ लाख ५५ हजार बेरुजु देखिएको छ । सोमध्ये असुल गर्नुपर्ने रु. १२ लाख ६५ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु. २१ लाख ९० हजार रहेको छ ।

३. लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोराहरूका सम्बन्धमा मिति २०७६।६ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्रतिक्रिया तथा प्रमाण पेश हुन नआएबाट सोही बमोजिम बेरुजु कायम भएको व्यहोराको अन्तिम प्रतिवेदन पाना १६ यसैसाथ संलग्न छ ।

४. आमदानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेशकी बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसंग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसंग हामी स्वतन्त्र छौं । त्यसका लागि स्वीकृत आचारसंहिता अनुसार हामीले काम गरेका छौं । लेखापरीक्षणको कममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तिका कारण वित्तीय विवरण सारभूत रूपमा गलत आँकडारहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ । गांउ कार्यपालिका अध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वित्तीय प्रतिवेदन प्रकृयाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन् ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ति समेतका कारण सारभूत रूपमा गलत आँकडारहित रहेको होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसंग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादनभएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ति पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुदैन । वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तिलाई सारभूत रूपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(चन्द्रकान्त भण्डारी)
नायब महालेखापरीक्षक

लुग्री गाउंपालिका
लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
२०७५/७६

परिचय: स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायीक अभ्यासलाई संस्थागत गर्ने र स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने लुग्री गाउंपालीकाको स्थापना भएको हो। स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने हरेक कार्यमा सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका हरेक काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई लाभको वितरणमा सुलभ र गुणस्तरिय सेवा प्रदान गर्नु हो। यो गाउंपालीका अन्तर्गत ७ वडा रहेको ३८ सभा सदस्य १३५.२३ व.की.मी.क्षेत्रफल २३६३१ जनसंख्या ५ नं. प्रदेशमा अवस्थित छ।

१. स्थानीय संचितकोषः स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ वमोजिम लुग्री गाउंपालीकाले प्राप्त गरेको आय, अनुदान तथा साहायता र स्थानीय सरकार संचालन नभएका व्ययहरूको आयव्यय हिसावको आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को समग्र संचित कोषको संक्षिप्त अवस्था निम्न वमोजिम रहेको छ।

सि.नं.	आयतर्फ		सि.नं.	व्ययतर्फ	
	विवरण	रकम		विवरण	रकम
१	गत वर्षको जिम्मेवारी	२,६६,००,०००।	१	चालु खर्च	१,७६,९०,०७५।
	क) नगद	-	२	पूँजीगत खर्च	१२,४३,३८,५८०।
	ख) बैंक धरौटी :	३,२४,२५८।	३	वित्तीय व्यवस्था भुक्तानी हिसाव मिलान	१,६७,५८३।
२	राजस्व (आन्तरिक आय)			क) ऋण भुक्तानी	-
	क) आन्तरिक राजस्व :	३२७१७५०।		ख) व्याज भुक्तानी	-
	ख) राजस्व बाँडफाँड :	६११०३७०४।		ग) अन्य भुक्तानी	१८,७७२,३७९।
	ग) अन्य आय	४२७३०३५।	४	लगानी	
३	वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण लगानी	-
	क) वित्तीय समानीकरण अनुदान	७८५,००,०००।		शेयर लगानी	-
	ख) सशर्त अनुदान	९७२,९६,०००।		अन्य लगानी	-
	ग) समपूरक अनुदान	-	५	धरौटी फिर्ता	३,०३,२६१।
	घ) विशेष अनुदान	५१५६६४८९।	६	कोष खर्च	-
४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान		७	मौज्दात	-
	क) वित्तीय समानीकरण अनुदान	४०,८९,०००।		क) नगद मौज्दात	-
	ख) सशर्त अनुदान	९६००,०००।		ख) बैंक मौज्दात	२०१७२८२७।
	ग) समपूरक अनुदान	३६८९०००।			
	घ) विशेष अनुदान	-			
५	अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त				
६	वित्तीय व्यवस्था प्राप्ति				
	क) ऋण प्राप्ति	-			
	ख) साँवा प्राप्ति	-			
	ग) व्याज प्राप्ति	-			
	घ) अन्य प्राप्ति	-			
७	विभिन्न कोषतर्फको आय	-			
८	जनसहभागिता (नगद)	-			
९	विषयगत निकायबाट प्राप्त रकम	-			
१०	धरौटी आय	८,४९,८८६।			
११	लगानीको साँवा फिर्ता	-			
१२	अन्य विविध आय फिनल्याण्ड सरकार	१६७,५८३।			
	जम्मा	३४,१४,४४,७०५।		जम्मा	३४१४४४७०५।

दफा नं	लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा	वेरुजु रकम रु	फछ्यौटैठ को विवरण
	महालेखा परीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना, २०७६, मन्त्रालयगत लेखापरीक्षण योजना एवं स्वीकृत एकाईगत लेखापरीक्षण योजना बमोजिम लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ। लेखापरीक्षणमा पेश भएसम्मका आर्थिक कारोबार संग सम्बन्धीत निकायबाट प्राप्त जानकारी अनुसार तयार गरी स्वीकृत भएको समष्टिगत लेखापरीक्षण योजना, इकाईगत लेखापरीक्षण योजना, जोखिम विश्लेषण, नमूना छनौट र व्यवस्थापन प्रतिनिधित्व पत्रको आधारमा वित्तीय विषयको लेखापरीक्षण नीति, मापदण्ड, मार्गदर्शन, निर्देशन एवं व्यवसायीक लेखापरीक्षणका असल अभ्यास र लेखापरीक्षण सीमाको आधारमा तथा राजशब्दको असुलि र दाखिलाको जोड जम्मा आन्तरिक लेखापरीक्षणको आधार तथा उपलब्ध भए सम्मका श्रेस्ता परीक्षणबाट तयार गरिएको लेखापरीक्षण प्रारम्भिक प्रतिवेदनको मस्योदाउपर कार्यालयका सम्बन्धीत पदाधिकारी वीच मिति २०७६।०६।०५ मा बहिर्गमन वैठकमा छलफल गरी कायम भएका व्यहोरा सहितको लेखापरीक्षण प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएको छ। लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी लेखापरीक्षण निश्कर्ष सहितको प्रतिवेदन जारी गर्नु हो भने आर्थिक कारोबार र वित्तीय विवरणको सम्पूर्ण जिम्मेवारी व्यवस्थापनको रहेको छ।		
१	खर्च गर्ने अखिलयारी र कार्यविधि: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ वमोजिम सभाबाट वजेट स्वीकृत भएको सात दिन भित्र प्रमुख वा अध्यक्षले प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतलाई वजेट खर्च गर्ने अखिलयारी प्रदान गर्ने व्यवस्था छ। प्रशासकिय अधिकृतले १५ दिन भित्र वडा सचिवलाई कार्यक्रम र वजेट सहित प्रचलित कानून वमोजिम खर्च गर्ने अखिलयारी दिनुपर्ने व्यवस्था छ। अध्यक्षले प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले वडा सचिवलाई नियमानुसार अखिलयारी दिएको देखिएन।		
२	गत वर्षको वैंक मौज्दात लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अनुसार रु.२७४।४८।९।३। रहेकोमा कार्यालयले रु.२,६८,००,००। सचित कोष, धरौटी ३,२४,२५। फिनल्याण्ड सरकार १,८७,५८। समेत २७,२९।८।४। देखाएको छ। घटी जिम्मेवारी १,५७,०९।४ चालु आ.व.को आन्तरिक आय शिर्षकमा आम्दानी जनाएको कार्यालयको भनाई रहेको छ।		
३	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐने, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कार्यालयबाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्यी, प्रभावकारी, नियमितता र दक्षतापूर्ण ढंगाबाट सम्पादन गर्न र वित्तीय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनिय बनाउन तथा प्रचलित कानून वमोजिम कार्य सम्पादन गर्न आ-आफ्नो कामको प्रकृती अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने व्यवस्था छ। प्रयोगमा ल्याइएका खाताहरु प्रमाणीत नभएको, जिम्मेवारी नतोकिएको र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी कार्यान्वयनमा लेखिएको देखिएन। मासीक खर्च चौमासीक खर्च सोही अनुसार फांटवारी तयार गर्नु पर्नेमा एकै पटक आषाढ महिनामा मात्र जोड जम्मा तथा फांटवारी तयार गर्ने गरेको कारण खर्च अनुपात यकिन नभएको र चालु खर्च तर्फको फांटवारी तयार नभएवाट चालु खर्चमा खर्च रकम यकिन गर्न सकिने अवस्था देखिएन। साथै माग गरीएका विभिन्न अनुसूची फारामहरु पेश नभएकोले अनुसूची सम्बन्धमा विश्लेषण गर्न सकिने अवस्था देखिएन।		
४	श्रोतअनुमान तथा वजेट सिमा: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ वमोजिम गाउँपालीकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजशब्द वाँडफाँडवाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र वजेट सिमा निर्धारण गर्न ४ सदस्यीय समिति गठनको व्यवस्था छ। उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, सन्तुलीत वितरणमा, वजेट सिमा निर्धारण, वजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिककरण, वजेट तर्जुमा मार्गदर्शन गर्नुपर्ने र कार्यपालीकामा पेश गर्ने		

	कानुनी व्यवस्था रहेकोमा सो अनुसार भए गरेको पाइएन ।	
५	वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा: स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६७ मा ४ सदस्यीय वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरि आगामी वर्षको निती तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिककरण , विषयक्षेत्रगत कार्यक्रम र कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिन कार्यक्रमको आपासि तादम्यता तथा परिपुरकता मिलाउने व्यवस्था छ । गाउँपालिकावाट संचालन हुने कतिपय कार्यक्रम विषयगत शाखावाट समेत संचालन हुने भएकोले सबै प्रकारका कार्यक्रममा दोहोरोपना हुने अवस्था देखिन्छ । कार्यक्रम छनोट गर्दा विषयगत शाखावाट हुने कार्यक्रममा गाउँपालिकावाट वजेट तथा कार्यक्रम दोहोरो र एकै प्रकृतिको नहुनेगरी कार्यक्रम छनोट तथा संचालन हुनु पर्दछ ।	
६	लक्ष्य प्रगतिको स्थिति - आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २४ मा चौमासिक प्रगती विवरण पेश गर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले सञ्चालन गरेका जिल्ला स्तरिय तथा केन्द्रिय स्तरिय आयोजनामध्ये सबै आयोजनाको उपर्युक्त नियम बमोजिम अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा प्रगती विवरण दिएको देखिएन ।	
७	<p>स्थनीय तथ्यांक र अभिलेख: स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम गाउँपालीकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभुत तथ्याकं संकलन , अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालीकाले स्थानीय तथ्यांक सम्बन्धी निती , कानून र सोको मापदण्ड बनाएको देखिएन स्थानीय तहका हरेक प्राथमिककरणका क्रियाकलाप संचालनमा तथ्यांकले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा भुमिका अगाडि बढाउन आवश्यक छ । तथ्यांक वेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, वजेट, प्रक्रिया र कार्यावन्यनले उचित सार्थकता नपाउने हुदा यस तर्फ गाउँपालीकाले अभिलेख व्यवस्थापन गर्न जरुरी छ ।</p> <p>गाउँपालीका कार्यालयले देहाय अनुसार प्रतिवेदन तथा विवरण तयार गर्ने गरेको देखिएन । ऐन नियममा भएको व्यवस्थाको परिपालना गर्ने तर्फ सम्बन्धीत निकायको ध्यान जानु पर्ने देखिन्छ ।</p> <p>(क) वैंक समायोजन विवरण तयार गर्ने नगरेको ।</p> <p>(ख) आन्तरिक लेखापरीक्षण नगरेको ।</p> <p>(ग) योजना कार्यान्वयन तालीका निर्माण नगरेको ।</p> <p>(घ) समयमा पेशकी फछ्यौट गर्ने नगरेको ।</p> <p>(ड) करका लागि उपर्युक्त लेखा प्रणाली राखेको छैन ।</p> <p>(च) भौतिक परिक्षण भएको तथा प्रतिवेदन तयार गरेको छैन ।</p> <p>(छ) सांकेतीकरण, लिलाम, राफसाफ, प्रक्रिया पुरा गरेको छैन ।</p> <p>(ज) वजेट तथा खिल्तियारी बडा कार्यालय लाई दिने नगरेको ।</p> <p>(झ) वार्षिक कार्यक्रम परिषद वाट स्वीकृत भै सकेपछि थप घट गर्ने संशोधन गर्ने कार्य गरेको ।</p> <p>(ञ) गाउँपालीकाले वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने गरेको छैन ।</p> <p>(ट) खातापाता लगत फाट्वारी आदी अधिकार प्राप्त अधिकारीवाट प्रमाणीत गर्ने नगरेको ।</p>	
८	चौमासिक खर्च: आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ९४ बमोजि लेखा नराख्ने प्रतिवेदन पेश नगर्ने लाई लेखा नरहेको रकमको ५ प्रतिशत सम्म र प्रतिवेदन पेश नगरेकोमा ७ दिनको तलब वरावरको जरीवाना गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । स्विकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्य लक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्य सम्पादन सम्पन्न गरी कर्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । चौमासिक खर्चको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।	

	<p>पुंजिगत खर्च र प्रतिशत :</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>प्रथम चौमासीक</th><th>दोश्रो चौमासिक</th><th>तेश्रो चौमासिक</th><th>आषाढ महिनाको खर्च</th><th>कूल खर्च</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>०</td><td>३६,१८,६८९।</td><td>११,४१,५८,००६।</td><td>८,३०,७५,६४९।</td><td>११,७७,७६,६८७।</td></tr> <tr> <td>० प्रतिशत</td><td>३.०७ प्रतिशत</td><td>१६.९२ प्रतिशत</td><td>७०.५३ प्रतिशत</td><td></td></tr> </tbody> </table>	प्रथम चौमासीक	दोश्रो चौमासिक	तेश्रो चौमासिक	आषाढ महिनाको खर्च	कूल खर्च	०	३६,१८,६८९।	११,४१,५८,००६।	८,३०,७५,६४९।	११,७७,७६,६८७।	० प्रतिशत	३.०७ प्रतिशत	१६.९२ प्रतिशत	७०.५३ प्रतिशत		
प्रथम चौमासीक	दोश्रो चौमासिक	तेश्रो चौमासिक	आषाढ महिनाको खर्च	कूल खर्च													
०	३६,१८,६८९।	११,४१,५८,००६।	८,३०,७५,६४९।	११,७७,७६,६८७।													
० प्रतिशत	३.०७ प्रतिशत	१६.९२ प्रतिशत	७०.५३ प्रतिशत														
९	<p>वित्तीय जवाफदेहिता पालना - आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ४५ मा अधिकार प्राप्त अधिकारीले सरकारी रकम निकासा दिँदा वा खर्च गर्दा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारीता र औचित्यको दृष्टिकोणले आम्दानी, खर्च, लेखा र त्यसको जिन्सी, नगद मौज्दात तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी व्यवस्था र नियम पर्याप्त छन् र तिनीहरुको पालना गरिएको छ, भन्ने कुरामा विश्वस्त हुनुपर्ने उल्लेख छ। गाउँपालिकाले नियम विपरीत कार्य गरी वजेट विनियोजन तथा खर्च गरेको नियम विपरित देखिएकाछन्।</p>																
१०	<p>राजस्व अभिलेख : आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ को परिच्छेद ४ दफा १२ र १३ ले राजस्वको अभिलेख अध्यावधिक गरी सोको लेखापरीषण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था रहेको छ। स्थानीय तहहरुवाट लेखापरीषणको क्रममा राजस्व आम्दानीको निर्णय देखि असुली तथा दाखिला सम्मका अभिलेख व्यवस्थित गरी श्रेस्ता राखेको छैन। यसवाट स्थानीय तहको बास्तविक राजस्व असुली र दाखिला एकिन हुन सकेन। बर्तमान स्थानीय तहवाट समेत यसमा विशेष ध्यान दिई आन्तरिक आयको उचित अभिलेखाङ्कन तथा परिचालन गर्नुपर्दछ।</p>																
११	<p>आन्तरिक नियन्त्रण अवस्था : स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानिय तहले आफ्नो कार्यालयबाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्ययी, प्रभावकारी, नियमितता र दक्षतापूर्ण ढंगबाट सम्पादन गर्न र वित्तीय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनिय बनाउन तथा प्रचलित कानून वमोजिम कार्य सम्पादन गर्न आ-आफ्नो कामको प्रकृती अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि कार्यान्वयनमा त्याउनुपर्ने व्यवस्था छ। गाउँपालिकाले सो अनुसार नियमको पालना नगरी निम्नानुसार भएको देखिएको छ।</p> <p>उपभोक्ता समिति गठन उपभोक्ता निर्देशिका वमोजिम नहुनु, सार्वजनिक सुनुवाई कम हुनु।</p> <p>समयमा कार्यक्रम वजेट व्यवस्था नहुनु, आवश्यकताको आधारमा नभई दामासाही गर्ने अडान र प्रकृतिको कारण ठुला कार्य हुन नसकेको, लागत सहभागिता जुटाउन नसक्नु, प्रयास नहुनु, अपनत्व जगाउन नसकेको कारण दोहोरोपना, संसोधन, निर्णय प्रकृयामा पारदर्शिता अभाव देखिनु।</p> <p>उपभोक्ता समिति नाम मात्रको हुनु, उपसम्झौता गरी अन्य निर्माण व्यवसायीलाई नै उक्त कार्य गराउनु।</p> <p>आर्थिक वर्षको अन्तीम चौमासिक ठेक्का सम्झौता भै कार्य आषाढ महिनामा ५० प्रतिशत भन्दा बढी कारोबार हुनु।</p> <p>अधिकांश वाटो निर्माण सम्बन्धी कार्य जेष्ठ, आषाढमा हुँदा उक्त सडकको प्रयोग जनताले १ महिना पनि गर्न नपाउनु, वर्षाको कारण अवस्था पुन जस्ताको तस्तै रहनु।</p> <p>निरीक्षण अनुगमन नाम मात्रको हुनु, हाल सम्म प्राप्त प्रतिवेदन अनुसारको कार्य नभएको, कम भएको, तोकिए अनुसार नभएको, आदी उल्लेख भै नआउनुको साथै निरीषण संतोषजनक रहेको मात्र उल्लेख भै आउने गरेको।</p>																
१२	<p>मौज्दात फरक : आय व्यय विवरण अनुसार वैक मौज्दात रु.१९३,०९,९४४। रहेकोमा संचित कोषको वैक स्टेटमेन्ट अनुसार १९४,४२,७६४।४५ देखिएको छ। फरक रकम रु.१,३२,८२०।४५ को सम्बन्धमा आम्दानी जनाई हिसाव मिलान गर्नुपर्ने देखिन्छ।</p>																

१३	<p>मूल्य अभिवृद्धि कर : मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५२ को नियम ६ ग मा सरकारी निकाय वा नेपाल सरकारको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएको संघ संस्थाले ठेक्का सम्भौता वा करार अन्तर्गत आपूर्ति हुने वस्तु वा सेवा वापतको रकम सम्बन्धित निर्माण व्यवसायी वा आपूर्तिकर्तालाई भूक्तानी गर्दा निजलाई भूक्तानी गर्ने मूल्य अभिवृद्धि कर रकमको पचास प्रतिशतले हुन आउने रकम निजको नामबाट सम्बन्धीत राजश्व शिर्षकमा जम्मा गरी वांकी रकम मात्र भूक्तानी दिनुपर्ने, यसरी राजश्व रकम जम्मा गरेको जानाकारी भूक्तानी गर्ने कार्यालयले सम्बन्धीत निर्माण व्यवसायी वा आपूर्ति कर्तालाई दिनु पर्ने र जम्मा भएको कर रकम सम्बन्धीत निर्माण व्यवसायी वा आपूर्ति कर्ताले वुभाउनु पर्ने करमा मिलान गर्ने पाउने व्यवस्था छ । उक्त संशोधित व्यवस्था मिति २०७६।२।१५ बाट लागु भएकोमा योजना कार्यालयल वाट देहाय वमोजिम भूक्तानीमा निर्माण व्यवसायीले पेश गरेको विल विजक अनुसार भूक्तानी गर्नुपर्ने मूल्य अभिवृद्धि रकमको ५० प्रतिशत रकम निजको नामबाट सम्बन्धीत राजश्व शिर्षकमा दाखिला गरेको देखिएन । अतः नियमावलीको व्यवस्था अनुसार ५० प्रतिशतले हुने रकम राजश्व शिर्षक ३३११४ मा दाखिला गर्नुपर्ने देखिएको रु.</p>	३५६९७
१४	<p>प्रोत्साहन भत्ता : निम्नानुसार कर्मचारीहरूलाई कार्यसम्पादनमा आधारित सूचकांकको मूल्याकनको आधारमा अतिरिक्त समयमा काम गरे वापत प्रोत्साहन भत्ता खर्च लेखेको छ । कार्यालय समयको अतिरिक्त -अधि वा पछि) समयमा काम गरेको समय गणनाको प्रमाणीत आधार प्रमाण नराखी केवल सूचकांक पुरा गरेको भन्ने आधारमा प्रोत्साहन भत्ता खर्च २०८७,८५९। खर्च लेखेको छ । आन्तरिक आयमा उल्लेख्य सुधार नभएको अवस्थामा गरिएका यस्ता खर्चमा नियन्त्रण हुनु पद्धत ।</p>	
१५	<p>अधुरो कार्य : विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम अन्तर्गत निम्नानुसार विद्यालयमा विद्यालय भवन एवं सुविधा सहितको शौचालय निर्माण कार्य गर्न सम्पन्न सम्भौतामा भन्दा घटी काम गरी योजना सम्पन्न गरेको छ । स्वीकृत लागत अनुमान र सम्भौता वमोजिमको कार्य सम्पन्न नगरि अधुरो अवस्थामै योजना सम्पन्न गरेबाट सिमेन्ट, प्लाष्टर , वाटरपुर्फ सिमेन्ट पेन्ट, भ्याल ढोका, ग्रील , आल्मोनियम पेन्ट लगायतका सम्भौता वमोजिमका काम सम्पन्न नगरि योजना सम्पन्न गरेकोले योजनाको काम अधुरै रहेको पाइयो । उल्लेखित अधुरो कार्य सम्पन्न गर्ने गराउने र विद्यालयको पठन पाठनमा सहजता ल्याउन पहल गर्नु पर्दछ ।</p>	
१६	<p>अनुदान निकासा : गाउँपालिका अन्तर्गतका निम्नानुसार विद्यालयहरू लाई दिवा खाजा लगायत अग्रेजी, गणित, विज्ञान शिक्षक राख्नको लागि स्वीकृत दरवन्दी र राहत कोटा समेत नभएका विद्यालयहरूमा वर्षान्तमा रु.४५,९४,९४६। निकासा पठाएकोमा उक्त अनुदान रकमको प्रभावकारीता सम्बन्धमा</p>	

अनुगमन निरीक्षण गरी सो को प्रगती प्रतिवेदन प्राप्त गर्नु पर्दछ ।

गो.भा.नं., मिति	प्रयोजन	विद्यालयको नाम	रकम
१६१०७६।३।३१	शिक्षक सिकाई अनुदान	सरस्वती मा.वि. दाइवाङ्ग, पाङ्ग- १	३,६६,०००
"	"	सामाजिक मा.वि., धाराखर्क , सिर्प -३	३,६६०००
"	"	गौरीशंकर मा.वि., ठूलो नाम्जा -४	३,६६,०००
"	"	नेपाल राष्ट्रिय मा.वि., हारजङ्ग-७	३,६६,०००
१४१०७६।३।२५	दीवा खाजा	युवा वर्ष आ.वि., लुग्नी - ऐपेपाङ्ग	४,७८,८५५।
"	"	आधारभूत विद्यालय, लुग्नी-१ , छिउदर, पाङ्ग	९,९०,४३१।
"	"	जनकल्याण प्रा.वि., लुग्नी -१, खदधर, पाङ्ग	३,१५,८२५।
"	"	ने.रा.आ.वि., लुग्नी-१, पाङ्ग	५८७,७९०।
"	"	जनशिक्षा प्रा.वि., लुग्नी-१, मोकोट, पाङ्ग	९०,८,९०।
"	"	हिमाल प्रा.वि., लुग्नी-१ लालीपोखरा , पाङ्ग	१,६१,३१०।
"	"	फुलवारी आधारभूत विद्यालय, लुग्नी-७, छहरेखुङ्ग, हारजङ्ग	४६९०८०।
"	"	ज्योती प्रा.वि., लुग्नी -७, उदीनदुगा, हारजङ्ग	१,०९,७६५।
		जम्मा	४५९,४९,४६।

१७	<p>अनुगमन भ्रमण खर्च : भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ को नियम २१ मा भ्रमणमा खटिने पदाधिकारी वा कर्मचारीले भ्रमण प्रारम्भ गरेपछि कार्यालयले अनुसूची ६ वमोजिमको ढांचामा भ्रमण अभिलेख राख्नुपर्ने तथा नियम १८ वमोजिम भ्रमण प्रतिवेदनसाथ विल भरपाई कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले विभिन्न पदाधिकारी एवं कर्मचारी कार्यालयको काम र योजनाहरूको अनुगमन निरीक्षणको सीलसिलामा विभिन्न स्थानमा भ्रमणमा जादा सवारी साधन भाडामा लिएको भनी अन्य भाडा खर्च लेख्दा भ्रमण अभिलेख, अनुगमन निरीषणको प्रतिवेदन समेत संलग्न नराखी खर्च लेखेको छ । यसका केही उदाहरणहरू निम्नानुसार रहेका छन् :</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>गो.भा.नं., मिति</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>४१०७६१२२८</td><td>गाडी भाडा</td><td>२,२०,०००।</td></tr> <tr> <td>५१०७६१२५</td><td>दैनिक भ्रमण भत्ता</td><td>२,५०,६००।</td></tr> <tr> <td>६१०७६१२१४</td><td>गाडी भाडा</td><td>८२,५००।</td></tr> <tr> <td>७१०७६१२१५</td><td>दैनिक भ्रमण भत्ता</td><td>६७,९००।</td></tr> <tr> <td>१५१०७६३२९</td><td>गाडी भाडा</td><td>१,९२,०००।</td></tr> <tr> <td>८१०७६३१७</td><td>गाडी भाडा</td><td>१,९५,०००।</td></tr> <tr> <td>९१०७६३१९</td><td>दैनिक भ्रमण भत्ता</td><td>७६,७००।</td></tr> <tr> <td>१०१०७६३२०</td><td>दैनिक भ्रमण भत्ता</td><td>२,२९,२५०।</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>१३,१३,९४०।</td></tr> </tbody> </table>							गो.भा.नं., मिति	विवरण	रकम	४१०७६१२२८	गाडी भाडा	२,२०,०००।	५१०७६१२५	दैनिक भ्रमण भत्ता	२,५०,६००।	६१०७६१२१४	गाडी भाडा	८२,५००।	७१०७६१२१५	दैनिक भ्रमण भत्ता	६७,९००।	१५१०७६३२९	गाडी भाडा	१,९२,०००।	८१०७६३१७	गाडी भाडा	१,९५,०००।	९१०७६३१९	दैनिक भ्रमण भत्ता	७६,७००।	१०१०७६३२०	दैनिक भ्रमण भत्ता	२,२९,२५०।			१३,१३,९४०।						
गो.भा.नं., मिति	विवरण	रकम																																									
४१०७६१२२८	गाडी भाडा	२,२०,०००।																																									
५१०७६१२५	दैनिक भ्रमण भत्ता	२,५०,६००।																																									
६१०७६१२१४	गाडी भाडा	८२,५००।																																									
७१०७६१२१५	दैनिक भ्रमण भत्ता	६७,९००।																																									
१५१०७६३२९	गाडी भाडा	१,९२,०००।																																									
८१०७६३१७	गाडी भाडा	१,९५,०००।																																									
९१०७६३१९	दैनिक भ्रमण भत्ता	७६,७००।																																									
१०१०७६३२०	दैनिक भ्रमण भत्ता	२,२९,२५०।																																									
		१३,१३,९४०।																																									
१८	भौ.नं.२९२०७६३२७ - सृष्टि टेलर संग ३ महिने सिलाई कटाई तालिम संचालन गर्ने रु.१,९५०००। मा सम्झौता भएकोमा रु.२,००,०००। वजेट खर्च लेखेको पाइयो । यसरी सम्झौता भन्दा बढी खर्च लेखेको रकम असूल गरी संचित कोष दाखिला गर्नुपर्ने रु.		५००।																																								
१९	भौ.नं.१५७०७६३३० - भूमिका प्रा.वि.भवन निर्माण उपभोक्ता समिति संग भवन निर्माण कार्यको लागि रु.१९,३५०००। को लागत अनुमान स्वीकृत भै कार्यालयबाट रु.१६,०००००। मात्र भूक्तानी गर्ने शर्तमा सम्झौता भएकोमा रु.१६,३८,३९। मात्रको कार्य सम्पन्न गरि रु.१३,६४,४९। वजेट खर्च लेखेको छ । अनुपातिक रूपमा जनश्रमदानको अंश कटौ नगरि वढि खर्च लेखेको रकम असूल गरी संचित कोष दाखिला गर्नुपर्ने रु.		९८१५।																																								
२०	अनुपातिक कटौ : सार्वजनिक खरिद नियमावली , २०६४को नियम ९७(४) मा उपभोक्ता समितिको योगदानभन्दा कम काम सम्पन्न भई रनिझ विल र मूल्यांकन प्रतिवेदन प्राप्त भएकोमा सोही अनुरूप स्थानीय निकायबाट व्यहोरिने रकमलाई पनि सोही अनुपातमा कम गरी भूक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उपभोक्ता समिति संग भए गरेको सम्झौता अनुसार आयोजनाको कूल लगत भन्दा घटी लागतमा आयोजना सम्पन्न भएको अवस्थामा सो मुताविक अनुदान रकम समेत कटौ गरी भूक्तानी दिने उल्लेख छ । कार्यपालिका तथा गाउँसभा वाट १० प्रतिशत मात्र उपभोक्ता अंश कटौ हुने भनी निर्णय गराई ऐन नियममा भएको व्यवस्था विपरित १० प्रतिशत कायम गरेको सम्बन्धमा सम्बन्धीत पदाधिकारीलाई जिम्मेवार वनाई उपभोक्ता समिति मार्फत गराएको देहायका विभिन्न निर्माण कार्यको भूक्तानीमा आनुपातिक कटौ नभई बढी भूक्तानी भएको असूल गरी संचित कोष दाखिला हुनुपर्ने रु.		२५०२४२।																																								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>भौ.नं., मिति</th><th>उपभोक्ता समितिको नाम</th><th>कार्य सम्पन्न ल.इ.रकम</th><th>कार्य लयबा ट सम्झौता प्रतिशत</th><th>हुनुपर्ने भूक्तानी भएको</th><th>भएको</th><th>बढी भूक्तानी</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>७६२०७</td><td>गौडा मोटर</td><td>१८,०३६३३।</td><td>८३.०२</td><td>१४९७३४०।</td><td>१५००,०००।</td><td>२६२३।</td></tr> </tbody> </table>	भौ.नं., मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कार्य सम्पन्न ल.इ.रकम	कार्य लयबा ट सम्झौता प्रतिशत	हुनुपर्ने भूक्तानी भएको	भएको	बढी भूक्तानी	७६२०७	गौडा मोटर	१८,०३६३३।	८३.०२	१४९७३४०।	१५००,०००।	२६२३।																												
भौ.नं., मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कार्य सम्पन्न ल.इ.रकम	कार्य लयबा ट सम्झौता प्रतिशत	हुनुपर्ने भूक्तानी भएको	भएको	बढी भूक्तानी																																					
७६२०७	गौडा मोटर	१८,०३६३३।	८३.०२	१४९७३४०।	१५००,०००।	२६२३।																																					

	६१३४५	वाटो निर्माण उ.स.						
	८७०७६ १३६	चौकी सिचाई योजना उ.स.	३६१०१८।	७८.५८	२८३६८६।	२,८८,०००।	४३१२	
	७७०७६। ३४५	टाकुरा खानेपानी मर्मत उ.स.	१२०७२०।	६८.७३	८२९७।	९६००।	१३०२९	
	११५१०७ ६१३२३	खरिवोट देविस्थान सिडी निर्माण	४,१७,२००।	८२.८५	३,४५,६५०।	३,५०,००।	४,३४९।	
	११७०७ ६१३२३	विरोटा सहित स्मृति सिडी निर्माण	३३७८।	७८.८१	२६६२७६।	२८८००।	२१,७२४।	
	१९४१०७ ६१३२९	तल्लो गाडापानी खानेपानी आयोजना	२२१३५५।	८२.८१	१८३,३०४।	१९२००।	८,६९६।	
	२००१०७ ६१३२९	पधेरा खोला खानेपानी योजना	५०३७७।	९०.००	४,५३,३९४।	४,८०,०००।	२६,६०६।	
	२२२०७ ६१३३०	ने.रा.आ.वि.पाङ्ग भवन निर्माण	२४,००,०४०।	९०.००	२९६००३६।	२३०४००।	१४३,९६४।	
	२२४१०७ ६१३३०	चिसापानी पाइप सिचाई	४२६९५६।	९०.८८	४०२०१।	४२६९५६।	२४,९३९।	
		जम्मा					२५०२४२	

२१	आईटम वाईज भेरिएसन स्वीकृत वेगर उपभोक्ता समिति लाई भेरिएसन रकम भूक्तानी : भेरिएसन अर्डर स्वीकृत गरी खर्च गर्दा अनिवार्य रूपमा प्राविधिक पुष्ट्याई सहित रिवाईज कष्ट इस्टिमेट स्वीकृत गराएर मात्र भूक्तानी गर्ने, Original cast Estimate तथा BOQ को Quantites भन्दा वढी Quantity को भूक्तानी गर्नु अगाडी अनिवार्य रूपमा भेरिएसन अर्डर तथा Revised cast Estimate स्वीकृत गराएर मात्र भूक्तानी गर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले भेरियसन आदेश स्वीकृत नगराई देहाय अनुसार आईटम वाईज भेरियसन वढी भूक्तानी भएकोमा भेरियसन स्वीकृतको प्रमाण पेश नभएकोले उक्त खर्चलाई नियमित खर्च मान्न नसकिने रु.	२१,८९,६९२।		
भौ.नं., सिति	उपभोक्ता समिति	भूक्तानी रकम	नयां कार्य थप	कूल भेरिएसन रकम
६८२०७६।३।४	देउराली गोठेचौर मोटरवाटो	१०,००,०००।	-	३,५२,९२९।
७०।०७६।३।४	घरेली मेसनरीवाल निर्माण	२५०००।	-	२७,०५०।
९३।०७६।३।१८	वराहक्षेत्र मा.वि.पर्खाल निर्माण	२००,०००।	-	८७३।

	१००।०७६।३।१९	धनेखर्क मोटरवाटो	८००,०००।	कडा चटून २,८६०६६।	३७४५४५।	
	१०१।०७६।३।१९	भुमिथला मोखलखोपे मो.वा.	७००,०००।	-	१४,६९।	
	१०३।०७६।३।१९	भैसाढोपे निर्माण	१५,९७,०००।	-	९०,९७।	
	११३।०७६।३।२३	डाडा मो.वा.निर्माण	३५०००।	-	१५५८७०।	
	११६।०७६।३।२३	विष्ट पोखरा किलाचौर मो.वा.	७००,०००।	-	४४९,०४।	
	१२३।०७६।३।२३	शिव मन्दिर निर्माण	५००,०००।	गारोको काम ५२९३।	५२,९३।	
	१२४।०७६।३।२४	जेउला प्रा.वि.मो.वा.योजना	३००,०००।	-	८३,९३।	
	१३७।०७६।३।२४	ज्योती आ.वि. फिल्ड निर्माण	३००,०००।	-	२३२,१५।	
	१४३।०७६।३।२५	तल्लो गुन्जाल मो.वा.	९९९३०४।	-	१४४४९।	
	१३३।०७६।३।२४	भालुमोर मोटर वाटो	३००,०००।	-	५४,१३।	
	१७८।०७६।३।२८	विष्ट पोखरा किलाचौर मो.वा.	३००,०००।	-	२६५०।	
	२३२।०७६।३।३०	दिम्स आलिवाङ्ग मो.वा.	५००,०००।	-	१२१६८।	
					२१,८९,६९२।	

२२ कर विजक वेगर मु.अ.कर भूक्तानी : लागत अनुमान तयार गर्दा विभिन्न सामान खरिद तथा डोजर भाडामा मु.अ.कर समावेश गरी लागत अनुमान तयार गरेको र सोही अनुसार भूक्तानी खर्च भएको अवस्थामा भ्याटविल जारी वेगर सोही दररेटमा भूक्तानी भएवाट कर विजक वेगरको मूल्य अभिवृद्धि कर भूक्तानी रकम सम्बन्धीत पदाधिकारी लाई जिम्मेवार बनाई असूल हुनुपर्ने रु.

१०९५३६।

भौ.नं., मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	करविजक वेगर भूक्तानीरकम	मु.अ.कर असूल गर्नुपर्ने रकम
७१।०७६।३।४	ने.रा.मा.वि. घेरावार	६६,०००।	८,५८।
९।।।०७६।३।६	नारखोरे रा.मा.वि. मो.वाटो	२८५७४।	३७,१४।
७९।०७६।३।५	मुला वारीम्टरिवाङ्ग खानेपानी	२१५७।	२८०।
२१।।।०७६।३।३०	नम्जा कुञ्जरी मोटर वाटो	१८३००।	२३७९।
२१।।।०७६।३।३०	शिवमन्दिर निर्माण गुन्जाल	२७,७७।	३६१।
२३।।।०७६।३।३१	पारपाइले सामुदायिक वन	२५,८५०।	३३,६०५।
	जम्मा		१०९५३६।

२३	<p>ननफाईलरलाई मू.अ.कर भूत्कानी : मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ७ बमोजिम असूल गरेको मूल्य अभिवृद्धि कर विवरण अर्को महिनाको २५ गतेभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजश्व कार्यालयमा कर विवरण पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। कार्यालय संग खरिद सम्भौता गरेका देहायका निर्माण व्यवसायीहरूले कार्यालयमा कर विजक पेश गरी मू.अ.कर भूत्कानी लिएकोमा आन्तरिक राजश्व विभागको वेभसाइटवाट मिति २०७६। ५। १० मा प्यान सर्च गर्दा ती निर्माण व्यवसायीले सम्बन्धित आन्तरिक राजश्व कार्यालयमा मासिक कर विवरण समेत नवुभाई ननफाईलर देखाएको हुदा कार्यालयबाट भूत्कानी दिएको मु.अ.कर रकम मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ अनुसार लाग्ने जरिबाना समेत असूल गरी समायोजन हुनु पर्ने रु.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>भौ.न., मिति</th><th>कामको विवरण</th><th>निर्माण व्यवसायी</th><th>स्थायी लेखा न..</th><th>भूत्कानी रकम</th><th>मु.अ.कर रकम</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१५२०७६।३।२६</td><td>पेटी तल्लो गुम्चाल मोटर वाटो</td><td>लेकाली निर्माण सेवा</td><td>३००००२६७७</td><td>१६७१,७६९।</td><td>२१७३२९।</td></tr> </tbody> </table>	भौ.न., मिति	कामको विवरण	निर्माण व्यवसायी	स्थायी लेखा न..	भूत्कानी रकम	मु.अ.कर रकम	१५२०७६।३।२६	पेटी तल्लो गुम्चाल मोटर वाटो	लेकाली निर्माण सेवा	३००००२६७७	१६७१,७६९।	२१७३२९।	२१७३२९।																																																																															
भौ.न., मिति	कामको विवरण	निर्माण व्यवसायी	स्थायी लेखा न..	भूत्कानी रकम	मु.अ.कर रकम																																																																																								
१५२०७६।३।२६	पेटी तल्लो गुम्चाल मोटर वाटो	लेकाली निर्माण सेवा	३००००२६७७	१६७१,७६९।	२१७३२९।																																																																																								
२४	<p>पाईपको काम : उपभोक्ता समितिले खरिद गरेको विल अनुसारको पाईप र मूल्याकॅन अनुसार पाईप खरिद वरावर हुनुको साथै दुवानी तथा खन्ने पुर्ने कार्य समेत सोही परिमाणमा हुनपर्ने उल्लेख छ। उपभोक्ता समितिले खरिद गरेको मूल्याकॅन गरेको र जडान भएको पाईप देहाय अनुसार फरक देखिएकोले फरक पाईप सम्बन्धमा सम्बन्धीत उपभोक्ता समितिलाई जिम्मेवार वनाई असूल हुनुपर्ने रु.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>भौ.नं., मिति</th><th>आयोजना</th><th>पाईप खरिद मी.</th><th>मूल्याकॅन भएको मि.</th><th>खन्ने पुर्ने गरेको पाईप</th><th>वांकी पाईप</th><th>रकम</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>११४१०७६।३।२३</td><td>सिम्लेनी खा.पा.</td><td>-</td><td>३२० मी.</td><td>१९५ मी.</td><td>१३५ मी.</td><td>७९३२।</td></tr> <tr> <td>११९१०७६।३।२३</td><td>धाउला टोल खा.पा.</td><td>३००० मी</td><td>२३०० मी.</td><td>१९५ मी</td><td>२१०० मी.</td><td>४५८७८।</td></tr> <tr> <td>१२६१०७६।३।२४</td><td>साइवाङ्ग खा.पा.</td><td>८०० मी</td><td>८०० मी</td><td>६५० मी</td><td>१५० मी.</td><td>३६,९५१।</td></tr> <tr> <td>१४४१०७६।३।२५</td><td>जिमरखोला सिचाई</td><td>१०५ मी.</td><td>१२० मी</td><td>१०५ मी</td><td>१५ मी</td><td>१०४६०।</td></tr> <tr> <td>१४६१०७६।३।२५</td><td>सार्क खानेपानी</td><td>१३०० मी</td><td>१३०० मी</td><td>१२०० मी</td><td>१०० मी</td><td>६५५४।</td></tr> <tr> <td>१७०१०७६।३।२७</td><td>लिटग्राम खानेपानी</td><td>१९०० मी</td><td>-</td><td>१३०० मी</td><td>६०० मी</td><td>९२५५०।</td></tr> <tr> <td>१७५१०७६।३।२८</td><td>सिमलधारा खानेपानी</td><td>६७५ मी</td><td>५५० मी</td><td>५५० मी</td><td>१२५ मी</td><td>१२७५०।</td></tr> <tr> <td>१८११०७६।३।२८</td><td>सेवार खानेपानी</td><td>२६०० मी</td><td>२००० मी</td><td>२००० मी</td><td>६०० मी</td><td>२६३४६।</td></tr> <tr> <td>१८२१०७६।३।२८</td><td>खोरपाइ सिचाई</td><td>११९० मी</td><td>१२०० मी</td><td>१२०० मी</td><td>१० मी बढी खनेको</td><td>१०,११०।</td></tr> <tr> <td>२२४१०७६।३।३०</td><td>चिसापानी पाईप सिचाई</td><td>२५०० मी</td><td>२५०० मी</td><td>-</td><td>२५०० मी</td><td>३७६९६।</td></tr> <tr> <td>२२७१०७६।३।३०</td><td>नाटी पाईप सिचाई</td><td>२०० मी</td><td>२०० मी</td><td>१३० मी</td><td>७० मी</td><td>४५८७।</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>६,३१०८६।</td></tr> </tbody> </table>	भौ.नं., मिति	आयोजना	पाईप खरिद मी.	मूल्याकॅन भएको मि.	खन्ने पुर्ने गरेको पाईप	वांकी पाईप	रकम	११४१०७६।३।२३	सिम्लेनी खा.पा.	-	३२० मी.	१९५ मी.	१३५ मी.	७९३२।	११९१०७६।३।२३	धाउला टोल खा.पा.	३००० मी	२३०० मी.	१९५ मी	२१०० मी.	४५८७८।	१२६१०७६।३।२४	साइवाङ्ग खा.पा.	८०० मी	८०० मी	६५० मी	१५० मी.	३६,९५१।	१४४१०७६।३।२५	जिमरखोला सिचाई	१०५ मी.	१२० मी	१०५ मी	१५ मी	१०४६०।	१४६१०७६।३।२५	सार्क खानेपानी	१३०० मी	१३०० मी	१२०० मी	१०० मी	६५५४।	१७०१०७६।३।२७	लिटग्राम खानेपानी	१९०० मी	-	१३०० मी	६०० मी	९२५५०।	१७५१०७६।३।२८	सिमलधारा खानेपानी	६७५ मी	५५० मी	५५० मी	१२५ मी	१२७५०।	१८११०७६।३।२८	सेवार खानेपानी	२६०० मी	२००० मी	२००० मी	६०० मी	२६३४६।	१८२१०७६।३।२८	खोरपाइ सिचाई	११९० मी	१२०० मी	१२०० मी	१० मी बढी खनेको	१०,११०।	२२४१०७६।३।३०	चिसापानी पाईप सिचाई	२५०० मी	२५०० मी	-	२५०० मी	३७६९६।	२२७१०७६।३।३०	नाटी पाईप सिचाई	२०० मी	२०० मी	१३० मी	७० मी	४५८७।							६,३१०८६।	६३१,०८६।
भौ.नं., मिति	आयोजना	पाईप खरिद मी.	मूल्याकॅन भएको मि.	खन्ने पुर्ने गरेको पाईप	वांकी पाईप	रकम																																																																																							
११४१०७६।३।२३	सिम्लेनी खा.पा.	-	३२० मी.	१९५ मी.	१३५ मी.	७९३२।																																																																																							
११९१०७६।३।२३	धाउला टोल खा.पा.	३००० मी	२३०० मी.	१९५ मी	२१०० मी.	४५८७८।																																																																																							
१२६१०७६।३।२४	साइवाङ्ग खा.पा.	८०० मी	८०० मी	६५० मी	१५० मी.	३६,९५१।																																																																																							
१४४१०७६।३।२५	जिमरखोला सिचाई	१०५ मी.	१२० मी	१०५ मी	१५ मी	१०४६०।																																																																																							
१४६१०७६।३।२५	सार्क खानेपानी	१३०० मी	१३०० मी	१२०० मी	१०० मी	६५५४।																																																																																							
१७०१०७६।३।२७	लिटग्राम खानेपानी	१९०० मी	-	१३०० मी	६०० मी	९२५५०।																																																																																							
१७५१०७६।३।२८	सिमलधारा खानेपानी	६७५ मी	५५० मी	५५० मी	१२५ मी	१२७५०।																																																																																							
१८११०७६।३।२८	सेवार खानेपानी	२६०० मी	२००० मी	२००० मी	६०० मी	२६३४६।																																																																																							
१८२१०७६।३।२८	खोरपाइ सिचाई	११९० मी	१२०० मी	१२०० मी	१० मी बढी खनेको	१०,११०।																																																																																							
२२४१०७६।३।३०	चिसापानी पाईप सिचाई	२५०० मी	२५०० मी	-	२५०० मी	३७६९६।																																																																																							
२२७१०७६।३।३०	नाटी पाईप सिचाई	२०० मी	२०० मी	१३० मी	७० मी	४५८७।																																																																																							
						६,३१०८६।																																																																																							
२५	<p>८४२०७६।३।४५ - अमिखर्क खानेपानी योजनाको लागि २० एम.एम.एच.डि.पि. पाईप ११०० मी. खरिद भएकोमा खन्ने पुर्ने कार्य ९३० मी. मात्र भएकोले वांकी पाईप वरावरको रकम रु.६७२३। उपभोक्ता समितिलाई जिम्मेवार वनाई असूल हुनुपर्ने रु.</p>	६७२३।																																																																																											

२६	<p>१०६२२०७६।३।२० - कृषि उपज संकलन केन्द्र भवन निर्माणको लागि प्रदेश कृषि भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय र त्यस गाउपालिकाको संयुक्त लगानीमा निर्माण कार्यको लागि सूचना प्रकाशित भै ३ वटा फर्मबाट टेन्डर डकुमेन्ट दर्ता गराएकोमा लागत अनुमान १५३१५५। मध्ये रु.१५२३५०३। क्वोल गर्ने हिमाल निर्माण सेवा संग मिति २०७६।३।१० भित्र निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने गरी २०७६।३।२ मा ठेक्का सम्झौता भै रु.१७०१२६९। भूत्कानी खर्च भएकोमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार रहेका छन्।</p> <p>(क) वास्तविक निर्माण कार्यमा लागत अनुमान तयार नगरी वजेटको आधारमा लागत स्टीमेट तयार गर्ने र सोही आधारमा निर्माण कार्य सम्पन्न भएको जनाउने कार्यले गर्दा वास्तवमा निर्माण कार्यको पिलरको काम र छानाको काम मात्र भएको अन्य कार्य गारोको काम, भुईको काम प्लाष्टर, रंग रोगन, भूयाल ढोका आदि कार्य नभएको अवस्थामा समेत कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरे वाट योजना फरफारक गरेबाट उक्त योजना अधुरो नै रहेको अवस्था देखिन्छ। यसरी अधुरो हुने गरी योजना छनोट गर्ने र खर्च गर्ने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्ने देखिन्छ।</p>
२७	<p>१२५।२०७६।३।२४ - वढाचौर पोखरी निर्माण कार्यको लागि र.११०५८५। को लागत अनुमान तयार भै रु.८,५०,०००। उपभोक्ता समितिलाई भूत्कानी खर्च लेखेकोमा उपयुक्त योजना छनोट भएको देखिएन। पोखरी निर्माणको उपयोगिता वेगर के कती कार्यको लागि उक्त पोखरी निर्माण भएको त्यसबाट प्राप्त हुने प्रतिफल अध्ययन नगरी हचुवाको भरमा योजना तयार गर्दा गाई वस्तुले पानी खान नमिल्ने, पानीको श्रोत नभएको, वर्षादमा मात्र पानी संकलन गर्न सकिने आदि कारणले पोखरी निर्माण योजना छनोट सम्बन्धमा गाउपालिका वाट अनुगमन गरी विश्लेषण हुनु पर्ने देखिन्छ।</p>
२८	<p>२३९।०७६।३।३१ - आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ अनुसार आर्थिक वर्षको अन्तमा वजेट फ्रिज नगराउने उदेश्यले मात्र खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ। सार्वजनिक निर्माण शिर्षकबाट द७७ वण्डल जस्तापाता खरिद गरी सिद्धार्थ हार्डवर्यस प्रा.लि.लाई रु.७३,७८,८७। भूत्कानी खर्च लेखेको देखिन्छ। उक्त जस्ता पाता आषाढ महिनामा वितरण नभई श्रावण भाद्र महिनामा वितरण भएको कार्यालयले जनाएको छ। यसरी जस्ता खरिद गरी वितरण हुदैमा निर्माण कार्य सम्पन्न भएको तथा छनोट योजनाको उदेश्य अनुरुप भएको भनी एकीन गर्न सकिएन। अतः वितरण भएको जस्ता पाताको अभिलेख राखी वुभिल लिएको जस्तापाता प्रयोग भएको छ, छैन, घर निर्माण भएको हो होइन प्रत्येक वडा कार्यालयले अनुगमन गरी अनुगमन तथा प्रगति प्रतिवेदन पेश भएको प्रमाण प्राप्त हुनुपर्दछ।</p>
२९	<p>२४।२।२०७६।३।३१ - खेलकूद मैदान निर्माणको लागि नया पत्रिकामा सूचना प्रकाशित भै ३ वटा वोलपत्र दाखिला भएको मध्ये लागत अनुमान रु.३०,६६,८६। मा रु. ३०,४५,८९। क्वोल गर्ने निर्माण व्यवसायी धर्मेन्द्र निर्माण सेवा संग २०७६।३।२५ भित्र कार्य सम्पन्न गर्ने गरी २०७६।३।११ मा सम्झौता भएको देखिन्छ। उक्त फायल अध्ययन गर्दा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार रहेको छ।</p> <p>(क) लुगरी नदि किनारमा रिटेनिङ गारो लगाई नदि लाई समेत असरपर्ने गरी स्थान छनोट भएकोमा खेलकूदको लागि स्थान उपयुक्त देखिएन। साथै जुन उदेश्यको लागि खेलकूद मैदानमा खर्च भएको छ। नदिमा वाढी आई कुनैपनि दिन विगार गर्न सक्ने अवस्था रहेको र खेलकूद संचालन गर्न सकिने अवस्था नरहेकोले योजना छनोट स्थान र खर्च रकमको प्रभावकारीतामा ध्यान दिएको देखिएन।</p> <p>(ख) डोजर लगाएतापनि मैदान सम्याउने पुर्ने कार्य पुरा नभएको, साथै कार्य सम्पन्न समेत पेश नभएबाट उक्त कार्य पूर्णरूपमा सम्पन्न भएको भनी विश्वस्त हुन सकिने अवस्था देखिएन।</p>

३०	दरवन्दी : दरवन्दी ३७ जना रहेकोमा संघीय सरकार वाट ५ जना साविक स्थानिय निकायमा कार्यरत ३ जना समेत द जना पूर्ति भै २९ जना रिक्त रहेको देखिन्छ । यसरी कर्मचारी पदपूर्ति वेगर सेवा प्रभावकारीता नआउने हुदा कर्मचारी व्यवस्था हुनुपर्ने ।																																																																
३१	राजश्व : राजश्व आम्दानी सिघै वैक खातामा जम्मा हुने गरेको छैन, साथै आय राजश्वको संकलन गर्न सफ्टवयरको प्रयोग भएको देखिएन ।																																																																
३२	सवारी कर : स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६४ मा गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका सवारीमा तोकिए बमोजिम सवारी दर्ता तथा वार्षिक सवारी कर र आफ्नो क्षेत्रमा आउने सबै प्रकारको सवारीमा तोकिए बमोजिम सवारी कर उठाउने उल्लेख छ । हरेक वर्ष दर्ता हुने सवारीको अभिलेख राखि कर असूलिलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फसम्बन्धित निकायको ध्यान जानु पर्दछ ।																																																																
३३	वक्त्यौता कर : स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ९ बमोजिम गाउँपालिकाले कर, शुल्क संकलन गर्ने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकामा दर्ता भएका व्यवसायलाई व्यवसाय निविकरणको लागि व्यवसाय कर, घर वहाल कर लेखापरिक्षणको क्रममा व्यवसायीले व्यवसाय निविकरण गरेको प्रमाण पेश भएन ।																																																																
३४	तलबी प्रतिबेदन : निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ बमोजिम स्थानीय तह अर्त्तगतका कर्मचारीहरुको वार्षिक तलबी प्रतिबेदन आन्तरीक लेखापरीक्षकबाट पारीत गराई तलब खर्च लेख्नुपर्नेमा कार्यालयले तलब खर्च लेखेकोमा तलबी प्रतिबेदन पारित गरेको छैन । तलबी प्रतिबेदन पारित गरेर मात्र तलब खर्च लेख्नुपर्दछ ।																																																																
३५	<p>स्थानिय तहका पदाधिकारी सुविधा : नेपालको संविधानको धारा २२७ मा गाउँसभा तथा नगर सभाका सदस्यले पाउने सुविधाका सम्बन्धमा प्रदेश कानून बमोजिम हुने व्यवस्था अनुसार प्रदेश नं.५ प्रदेश संसदले स्थानिय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन २०७५ जारी गरेको छ । उक्त ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार लुड्गी गाउँपालिकाको कार्यालयले देहाय बमोजिम रु.६१२८०००। सुविधावापत भुक्तानी भएको छ ।</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>विवरण</th> <th>प्रमुख / अध्यक्ष</th> <th>उपप्रमुख</th> <th>बडा अध्यक्ष ७ जना</th> <th>कार्यपालका सदस्य ३ जना</th> <th>सभाका सदस्य ३८ जना</th> <th>जम्मा</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>मासिक सुविधा</td> <td>३०,०००।</td> <td>२७,०००।</td> <td>१४०,०००।</td> <td>१२,०००।</td> <td>७००।</td> <td>६१२८ ०००।</td> </tr> <tr> <td>संचार सुविधा -मासिक दर) / एकमष्ठ</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>वैठक भत्ता (संख्याको आरमा)</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>खाजा भत्ता मासीक</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>पुस्तक पत्र पत्रिका -मासिक)</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>अनुगमन भत्ता -मासीक) /वार्षिक</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>खानेपानी ,विजुली महसुल - मासीक)</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>सरसफाई, मर्मत -मासीक)</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	विवरण	प्रमुख / अध्यक्ष	उपप्रमुख	बडा अध्यक्ष ७ जना	कार्यपालका सदस्य ३ जना	सभाका सदस्य ३८ जना	जम्मा	मासिक सुविधा	३०,०००।	२७,०००।	१४०,०००।	१२,०००।	७००।	६१२८ ०००।	संचार सुविधा -मासिक दर) / एकमष्ठ	-	-	-	-	-	-	वैठक भत्ता (संख्याको आरमा)	-	-	-	-	-	-	खाजा भत्ता मासीक	-	-	-	-	-	-	पुस्तक पत्र पत्रिका -मासिक)	-	-	-	-	-	-	अनुगमन भत्ता -मासीक) /वार्षिक	-	-	-	-	-	-	खानेपानी ,विजुली महसुल - मासीक)	-	-	-	-	-	-	सरसफाई, मर्मत -मासीक)	-	-	-	-	-	-	
विवरण	प्रमुख / अध्यक्ष	उपप्रमुख	बडा अध्यक्ष ७ जना	कार्यपालका सदस्य ३ जना	सभाका सदस्य ३८ जना	जम्मा																																																											
मासिक सुविधा	३०,०००।	२७,०००।	१४०,०००।	१२,०००।	७००।	६१२८ ०००।																																																											
संचार सुविधा -मासिक दर) / एकमष्ठ	-	-	-	-	-	-																																																											
वैठक भत्ता (संख्याको आरमा)	-	-	-	-	-	-																																																											
खाजा भत्ता मासीक	-	-	-	-	-	-																																																											
पुस्तक पत्र पत्रिका -मासिक)	-	-	-	-	-	-																																																											
अनुगमन भत्ता -मासीक) /वार्षिक	-	-	-	-	-	-																																																											
खानेपानी ,विजुली महसुल - मासीक)	-	-	-	-	-	-																																																											
सरसफाई, मर्मत -मासीक)	-	-	-	-	-	-																																																											

	अतिथि सत्कार (मासीक)	-	-	-	-	-	-	
	यातायात खर्च (मासीक)	-	-	-	-	-	-	
	जम्मा							
३६	रकमान्तर: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७९ मा स्थानीय तहले स्वीकृत वजेटको अधिनमा रही कुनै शीर्षकवाट पुँजिगत शिर्षकमा २५ प्रतिशतमा नवढाई रकमान्तर गर्न सक्ने व्यवस्था छ । गाउंपालिकाले कार्यकारी वैठक तथा परिषद वाट एक कार्यक्रमबाट अर्को कार्यक्रममा विभिन्न योजनावाट एउटै योजनामा कार्यक्रम संचालन गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने गरेको नियम अनुसार देखिएन ।							
३७	योजना र कार्यान्वयन: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ वमोजिम स्थानीय तहले योजना वनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरि प्राथमिककरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ, इसाथै योजना वनाउँदा मध्यम तथा दिर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरूको सूची समेत तयारगरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । गाउंपालिकाले सतप्रतिशतमा वोट विरुद्ध अनुदान, पशु पन्थी अनुदान, जस्ता कार्यक्रम राख्ने गरेकोमा प्रदेश सरकार संघीय सरकार वाट समेत सोही प्रकारको अनुदान प्राप्त हुने हुंदा एउटै प्रकृतिको कार्यक्रम गाउंपालिकावाट संचालन गर्दा एकै प्रकृतिको कार्यक्रम दोहोरो खर्च नभएको अवस्था छ, भनी भन्न सकिने अवस्था देखिएन ।							
३८	विमा: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ मा रु १० लाख भन्दा वढिको निर्माण कार्य गर्दा मेशिन, औजार वा प्लाण्ट लगायतको विमा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सो अनुसार निर्माण कार्यहरू कुनैमा पनि विमा गर्ने गरेको देखिएन ।							
३९	गुणस्तर परिक्षण: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५(१) अनुसार सार्वजनिक निकायले आपुर्ति गरेका मालसामान सम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेशिफिकेसन र गुणस्तर वमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । गाउंपालिकाले रहेका सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन । नियमावलीमा तोकिए अनुसार मालसामान निरीक्षण वा परीक्षण गरी गुणस्तर जांच गर्ने गरेको हुनुपर्दछ ।							

अनुगमन तथा मूल्याङ्कन : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ ले बेरुजु फछ्यौट गर्ने व्यवस्था गरेकोमा निम्नानुसार देखिएको छ :

गत वर्षको बेरुजु रकम (रु.) (A)	यो वर्ष फछ्यौट (B)	बाँकी (C=A-B)
२९१८४२९८	१०७५५९७	१८४१८३०१

अचावधिक बेरुजु स्थिति : लुड्गी पालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्मको फछ्यौट गर्न बाँकी बेरुजु स्थिति देहाय अनुसार रहेको छ :

गत वर्षसम्मको फछ्यौट गर्न बाँकी (रु.) (C)	यो वर्षको सं प.बाट कायम बेरुजु रु. (D)	यो वर्षको कायम बेरुजु रु. (E)	बाँकी (F=C+D+E)
१८४१८३०१	-	३४५५९२०	२१८७३४२१

अनुसूची- १

लुग्री गाउपालिका सञ्चित कोष विवरण
आर्थिक वर्ष २०७५।७६

(रु.हजारमा)

क्र. सं.	स्थानीय तह	जिल्ला	आय				जम्मा आय	व्यय				मौजदात
			गत वर्षको जिम्मेवारी	समानीकरण अनुदान	सशर्त तथा अन्य बजेट अनुदान	अन्य आय		चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च	
			१	२	३	४	५ (२+३+४)	६	७	८	९ (६+७+८)	१० (१+५-९)
१	लुग्री गा.पा.	रोल्पा	२७१२४	८२५८९	१६२०७३	६९६५९	३४१४४५	१७७६९०	१२४३३९	१९२४३	३२१२७२	२०१७३

अनुसूची- २

लुग्री गाउपालिकाको बेरुजू बर्गीकरण
आर्थिक वर्ष २०७५।७६

(रु.हजारमा)

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	प्रारम्भिक बेरुजू			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट			बाँकी बेरुजू			बाँकी बेरुजू						
			दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		दफा संख्या	रकम	अशुल गन्तुपर्ने	नियमित गन्तुपर्ने			पेशकी				
			सैदान्तिक	लगती		सैदान्तिक	लगती		रकम		अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजश्व लगत	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	कर्मचारी	अन्य	जम्मा
१	रोल्पा	लुग्री गा.पा.	३०	९	३४५५	०	०	३०	९	३४५५	१२६५	२१९०	०	०	०	२१९०	०	०

लुग्री गाउपालिक अद्यावधिक बेरुजू स्थिति २०७५।७६

अनुसूची -३

(रु.हजारमा)

स्थानीय तह	जिल्ला	गत वर्षको बाँकी	यो वर्षको फछ्यौट	बाँकी	यो वर्ष सं.प.वाट कायम भएको बेरुजू	यो वर्षको बेरुजू	कूल बाँकी बेरुजू
१. लुग्री गाउपालिका	रोल्पा	२९१८४	१०७६६	१८४९८	-	३४५५	२१८७३